

Warszawa, 22 maja 2025 r.

Telewizja Polsat Sp. z o.o.
ul. Ostrobramska 77
04-175 Warszawa

Sz. Pan Maciej Świrski
Przewodniczący
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
Skwer kard. S. Wyszyńskiego 9,
01-015 Warszawa

Szanowny Panie Przewodniczący,

W odpowiedzi na ogłoszone w dniu 17 kwietnia 2025 r. konsultacje społeczne w sprawie zagospodarowania MUX-5 (DR.40.56.2025) przesyłamy odpowiedzi Telewizji Polsat Sp. z o.o. na zagadnienia wskazane w piśmie Przewodniczącego KRRiT.

1) Jaka powinna być oferta programowa nowych nadawców w MUX-5 (programy uniwersalne lub wyspecjalizowane ze względu na tematykę/odbiorcę), aby w najpełniejszy sposób uzupełnić różnorodność programową w ofercie bezpłatnej naziemnej telewizji cyfrowej (NTC)?

W opinii Telewizji Polsat na MUX-5 powinny zostać przeniesione programy obecnie umieszczone na MUX-8. Szczegółowe wyjaśnienie przyczyn takiego stanowiska znajduje się w odpowiedzi na pytanie nr 6.

2) Czy istnieje zainteresowanie rynku umieszczeniem nowych programów telewizyjnych w NTC?

Powstanie nowego, ogólnopolskiego multipleksu Naziemnej Telewizji Cyfrowej (NTC) może w obecnych realiach regulacyjnych nie wzbudzić takiego zainteresowania, jakie miało miejsce przy wyznaczaniu przez Przewodniczącego KRRiT nadawców na wcześniej uruchomionych multipleksach NTC. Obecnie Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej udziela rezerwacji częstotliwości na potrzeby MUX NTC jedynie do końca roku 2033. To oznacza, iż nowo wchodzący na rynek NTC nadawca ma de facto 8 lat na zbudowanie pozycji pozwalającej na pokrycie kosztów wejścia na rynek NTC i uzyskanie zysku ze swojej działalności. Warto zauważyć, iż obecnie rynek usług audiowizualnych i rynek reklamy wyglądają zdecydowanie inaczej niż jeszcze 6-8 lat temu.

Obecnie trendy konsumpcji treści telewizyjnych w sposób trwały wskazują na stały odpływ widzów NTC do serwisów on-line w internecie. W ślad za migracją widzów migruje rynek reklamowy czyli źródło przychodów nadawców telewizyjnych.

Tym samym wejście nowego nadawcy NTC na zmniejszający się rynek jeszcze wzmocni rozdrobnienie zmniejszającego się rynku reklamy, z którego nadawcy NTC muszą się utrzymać.

Dla nowego nadawcy może skutkować tym, że nie osiągnie on progu rentowności biorąc pod uwagę wysokie koszty stałe (koszty związane z emisją, opłaty za częstotliwości, opłaty za koncesję). Warto tu

zwrócić uwagę, iż nadawca chcąc wejść na rynek musi się liczyć z koniecznością poniesienia opłaty koncesyjnej (niemal 18 mln zł na 10 lat), opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością (zgodnie z PKE po wejściu stosownego rozporządzenia wykonawczego 1,33 mln zł za kanał na MUX rocznie). I kluczowe dla nowego nadawcy – konieczność ponoszenia bardzo wysokich kosztów miesięcznych za emisję sygnału w multipleksie, z informacji rynkowych wynika, iż koszt ten zbliża się do 1 mln zł miesięcznie za kanał na multipleksie.

W 2021 r. program ATM Rozrywka nie przedłużył swojej koncesji naziemnej i zakończył nadawanie w ramach MUX-1. Jego miejsce zajął program Antena HD. Telewizja Polska w roku 2023 zrezygnowała z trzech kanałów na MUX-8.

W 2024 roku kolejnych dwóch nadawców telewizyjnych podjęło decyzję o zakończeniu nadawania swoich programów w ramach MUX-8 NTC z końcem roku 2025 (Zoom TV i Metro TV).

Ostatnio w mediach pojawiła się również informacja o wyłączeniu z MUX-8 emisji programu ViDoc TV.

Powyżej przedstawione kwestie wyraźnie wskazują na fakt, iż rynek NTC zmienia się i może być coraz trudniej o pozyskanie nowych podmiotów chcących w tym rynku uczestniczyć.

3) Jakie podmioty, z już działających w NTC, są zainteresowane wzięciem udziału w konkursie o udzielenie koncesji, prowadzonym przez KRRiT?

W opinii Telewizji Polsat na MUX-5 powinny zostać przeniesione programy obecnie umieszczone na MUX-8.

4) Czy istnieje zainteresowanie rynku umieszczeniem w MUX-5 nowych programów telewizyjnych przez podmioty dotychczas niezaangażowane w rozpowszechnianie programów telewizyjnych drogą naziemną?

W naszej opinii brak jest zainteresowania rynku możliwością stworzenia nowych programów przez podmioty dotychczas niezaangażowane w NTC. Szczegółowo omówione zostało to w odpowiedzi na pytanie nr 2.

Dlatego najlepszym rozwiązaniem byłoby przeniesienie programów obecnych na MUX-8 na nowo uruchamiany MUX-5.

5) Jakie okoliczności mogą mieć wpływ na decyzję podmiotu o ubieganiu się o koncesję naziemną w MUX-5?

Jak wskazano w odpowiedzi na pytanie 2, wejście na rynek NTC dla nowego podmiotu nie jest łatwe. Zatem stworzenie odpowiednich warunków prawno-regulacyjnych, zmniejszających bariery wejścia na rynek zarówno dla już obecnych na nim nadawców jak i dla nowych, w istotny sposób mogłoby zachęcić podmioty do wzięcia udziału w konkursie na MUX-5.

W naszej opinii dla osiągnięcia powyższego, niezbędne jest:

- **We współpracy z Prezesem UKE – obniżenie wysokości opłat za rezerwację, prawo do dysponowania częstotliwościami, po stronie KRRiT obniżenie wysokości opłat za koncesje oraz rezygnacja z ich waloryzacji;**
Takie zmiany pozwolą obniżyć próg uzyskania rentowności dla nadawcy chcącego świadczyć swoje usługi na MUX NTC.
- **Zapewnienie przewidywalnych, niskich opłat ze emisję;**

Na wstępie należy zauważyć, iż w przypadku MUX-5, podobnie jak w przypadku MUX-8 kolejność procesu uruchamiania usług jest taka, iż o rezerwację częstotliwości przeznaczonych dla telewizji naziemnej ubiegają się nie nadawcy telewizyjni chcący być obecni na MUX, ale operatorzy sieci nadawczych. Dopiero po zakończeniu procesu rezerwacji zasobów częstotliwościowych, Przewodniczący KRRiT wyłania nadawców, którzy będą obecni na tym MUX NTC.

Zatem należy przyjąć, że to operator techniczny będzie dysponentem częstotliwości MUX-5 i stanie się operatorem multipleksu. Obowiązki operatora multipleksu określa art. 265 ustawy Prawo komunikacji elektronicznej („PKE”), zgodnie z którym operator multipleksu jest zobowiązany do:

- a) umieszczania oraz rozpowszechniania lub rozprowadzania w multipleksie programów radiofonicznych i telewizyjnych nadawców posiadających koncesję na rozpowszechnianie programów w tym multipleksie;
- b) zapewnienia dostępu do multipleksu nadawcy, który uzyskał koncesję na rozpowszechnianie programu radiofonicznego lub telewizyjnego w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną w tym multipleksie, na warunkach równych i niedyskryminujących;
- c) zapewnienia nieprzerwanej cyfrowej transmisji sygnału multipleksu, chyba że przerwa nastąpiła z przyczyn technicznych lub nadawca zaprzestał udostępniania programu.

W tym kontekście istotne jest, aby w ramach prowadzonej procedury konkursowej mającej na celu wyłonienie dysponenta częstotliwości określić kryteria, które zagwarantują przyszłym nadawcom atrakcyjne oraz stabilne ceny emisji programów. Zgodnie z przepisami przywołanej ustawy Prawo komunikacji elektronicznej, kryteria oceny ofert co do zasady określa Prezes UKE. Stosownie do art. 117 ust. 4 PKE kryteriami oceny ofert w konkursie są:

- 1) zachowanie warunków konkurencji;
- 2) **inne niż określone w pkt 1 obiektywne kryteria, jeżeli zostały zamieszczone w dokumentacji.**

Z przywołanego przepisu wynika, iż obligatoryjnym kryterium konkursowym jest kryterium zachowania warunków konkurencji. Jednocześnie, oprócz tego kryterium Prezes UKE może zamieścić w dokumentacji konkursowej odmienne kryteria z zastrzeżeniem, iż muszą mieć one charakter obiektywny. Jednocześnie, w przypadku określenia w dokumentacji konkursowej więcej niż jednego kryterium oceny ofert, Prezes UKE wskazuje najistotniejsze kryterium oceny ofert, mając na uwadze cele polityki regulacyjnej i stan konkurencji na rynku (art. 117 ust. 5 PKE). Zawarte w PKE rozwiązanie zezwala więc na znaczną uznaniowość w zakresie doboru kryteriów i ustalenia ich znaczenia dla ostatecznego rozstrzygnięcia. Ustawa nie wskazuje granicy liczbowej dla innych kryteriów, co pozwala w zasadzie na dowolne rozszerzenie listy kryteriów przez Prezesa UKE.

W tym kontekście, wydaje się, iż obiektywnym kryterium jakie powinno zostać nałożone na potencjalnego dysponenta częstotliwości, a zarazem operatora multipleksu to **kryterium wysokości opłat za emisję programów na MUX-5**. Kryterium to powinno stanowić zobowiązanie konkursowe uczestnika konkursu, możliwe do wyegzekwowania przez Prezesa UKE. Należy przy tym pamiętać, że w przypadku, gdyby dany zwycięzca konkursu nie wywiązał się z tego zobowiązania to Prezes UKE nie tylko dysponowałby narzędziami w postaci cofnięcia rezerwacji częstotliwości, ale korzystając z uprawnień przyznanych w art. 268-270 PKE wprowadzić opłaty do których zobowiązał się operator multipleksu w drodze decyzji administracyjnej, uwzględniając obowiązki jakie ciążyą na danym operatorze (art. 269 ust. 1 pkt 2 PKE).

Zatem podsumowując, koszt emisji sygnału MUX nakładany przez dominującego operatora technicznego na nadawców stanowi jedną z głównych barier wejścia na rynek NTC, jednocześnie są dostępne środki regulacyjne, pozwalające na wprowadzenie skutecznej konkurencji na tym

rynku. Mają powyższe na uwadze, widzimy konieczność bardziej skutecznego egzekwowania obowiązków regulacyjnych nałożonych przez Prezesa UKE na operatora technicznego multipleksów ogólnopolskich. Takie prorynkowe działania regulatora, mogłyby skutecznie umożliwić konkurencję na rynku obsługi technicznej nadawania sygnału multipleksów i znacznie obniżyć koszty świadczenia tych usług. Na rynku krajowym są podmioty, które mogą oferować takie usługi znacznie taniej, jednakże pod warunkiem, że działania organu nadzorującego rynek skutecznie wymuszą na zasiedziałym operatorze technicznym skuteczną konkurencję.

6) Czy programy dotychczas rozpowszechniane w MUX-8 powinny zostać przeniesione do MUX-5?

Przypadek MUX-8 jest dość specyficzny. Jest to jedyny multipleks NTC działający w paśmie VHF (174-230 MHz). W opinii nadawców wybór tego pasma na multipleks ogólnopolski nie był w pełni optymalnym rozwiązaniem. Mimo zapewnień dysponenta tego pasma częstotliwości, iż usługi świadczone na tym MUX mają zasięg identyczny z multipleksami działającymi w paśmie UHF, w rzeczywistości nie jest to aż tak pewne. Zasięg nadawczy, czyli realizowany od strony nadajników może być faktycznie taki sam lub bardzo podobny. Natomiast należy mieć na uwadze, iż od strony odbiorców, MUX-8 wymaga innych anten odbiorczych, ustawionych na inne obiekty nadawcze. Zatem w sytuacji gdy odbiorca ustawił swoją antenę UHF na obiekty obsługujące MUXy UHF (MUX-1, MUX-2, MUX-3, MUX-4 czy MUX-6), to antena ta nie odbierze prawidłowo sygnału MUX-8 z innego obiektu nadawczego. I to jest kluczowy problem MUX-8. Powyższe wskazuje, że MUX-8 nie jest optymalnym rozwiązaniem dla nadawców telewizyjnych. Wiąże się to z nadawaniem na innych niż pozostałe multipleksy częstotliwościach oraz wymogiem co do dedykowanych anten odbiorczych, ograniczających zasięg odbiorczy MUX-8, co pokazują wyniki badań prowadzone przez pracownię badawczą Nielsen.

Proponujemy, aby w procesie przyznania decyzji rezerwacyjnej na MUX-5 uwzględnić możliwość migracji programów telewizyjnych wchodzących w skład MUX-8, na wolne zasoby w ramach MUX-5 przy jednoczesnym wyłączeniu częstotliwości VHF MUX-8 z wykorzystywania przez NTC.

Z uwagi na opisane powyżej nasycenie rynku NTC w Polsce i jego dojrzałość postulujemy również aby w procesie konkursowym mającym na celu wybranie nowych nadawców w ramach MUX-5, KRRiT umożliwiła potencjalnym nowym nadawcom nie tylko wnioskowanie o koncesje naziemne dla nowych programów telewizyjnych w ramach MUX-5, ale również aby umożliwiła wnioskowanie obecnym na rynku polskim nadawcom o rozszerzenie obecnie posiadanych przez nich koncesji (np. satelitarnych) o nadawanie naziemne w ramach MUX-5. Umożliwienie składania takich wniosków bezsprzecznie daje większą gwarancję kompleksowego i pełnego zagospodarowania częstotliwości obejmujących MUX-5.

Ldz 13/05/2025

**Szanowny Pan
Maciej Świrski
Przewodniczący
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
Skwer Księdza Kardynała S. Wyszyńskiego 9
01-015 Warszawa**

Szanowny Panie Przewodniczący,

W odpowiedzi na ogłoszone konsultacje społeczne w sprawie zagospodarowania MUX-5 w imieniu Telewizji TVT Sp. z o.o. z siedzibą w Rybniku pragniemy zwrócić szczególną uwagę, iż od wielu lat bardzo dużym problemem dla każdego nadawcy są koszty obsługi technicznej emisji. W oparciu o ostatnie doświadczenia naszej spółki związane z próbą pozyskania infrastruktury nadawczej od operatora Emitel wskazujemy na brak skutecznej regulacji w tym zakresie, która uniemożliwia naszej spółce uzyskanie optymalnego kosztu nadawania programów telewizyjnych w MUX L2 (na bazie obowiązującej Oferty Ramowej z wykorzystaniem obiektu nadawczego Emitel SA).

Doświadczenia TVT z lokalnego podwórka pozwalają nam sądzić, iż problem ten jest szeroki i dotyczy również pozostałych obszarów naszego kraju, a Emitel, jako mający znaczącą pozycję rynkową na rynku emisji jak się wydaje wykorzystuje wszelkie sposoby do obstrukcji i blokowania możliwości wykorzystania jego infrastruktury przez innych operatorów.

Organy regulacyjne (UKE/KRRIT/UOKIK) przy współdziałaniu oraz mając odpowiednie narzędzia i kompetencje powinny natychmiast zająć się tym problemem w skali lokalnej, jak i ogólnopolskiej.

Jeszcze raz podkreślamy, iż brak realnego wykorzystania hurtowego dostępu do obiektów nadawczych Emitel może być barierą przy podjęciu decyzji o udziale w konkursie MUX-5.

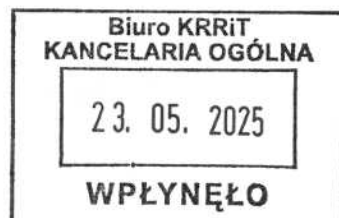
Z poważaniem
Telewizja TVT Sp. z o.o.
PREZES ZARZĄDU

Roman Olma

Warszawa, dnia 23 maja 2025r.

Pan Maciej Świrski
Przewodniczący
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Pani dr Agnieszka Glapiak
Członek KRRiT
Pani dr hab. prof. AKSiM Hanna Karp
Członek KRRiT
Pani Marzena Paczuska-Tętnik
Członek KRRiT
Pan dr hab. prof. UW
Tadeusz Kowalski
Członek KRRiT

0-11842-0005

Szanowny Panie Przewodniczący,
Szanowni Państwo Ministrowie,

W związku z ogłoszonymi przez Przewodniczącego KRRiT konsultacjami społecznymi, dotyczącymi oferty programowej, jaka powinna być dostępna na MUX-5, TVN S.A. przedstawia poniżej swoje stanowisko.

Przewodniczący KRRiT w ogłoszeniu w sprawie poddania konsultacjom społecznym oczekiwanej zawartości programowej MUX-5 wskazał na możliwość umieszczenia na tym multipleksie osiem programów telewizyjnych w standardzie DVB-T2/HEVC, w systemie rozdzielczości HD.

Potrzeby widzów zmieniają się w sposób niemożliwy do przewidzenia w perspektywie dziesięciu lat (terminie na jaki udzielana jest koncesja). Zmiany mogą być zarówno trwałe jak i okresowe, zależne choćby od pór roku lub wszelkich wydarzeń globalnych lub lokalnych. Z tej perspektywy tygodniowe rozliczanie kategorii tematycznych zadeklarowanych we wniosku koncesyjnym zabiera nadawcom możliwość należytej reakcji na zmieniające się potrzeby widza. Poza kanałami wyspecjalizowanymi w podstawowych kategoriach (informacyjne, sportowe, dziecięce) nieuzasadnione jest wydzielanie jakichkolwiek innych kategorii poza uniwersalną, zwłaszcza że zwolnienia z realizacji obowiązków ustawowych wprowadzane przez Radę dla kanałów wyspecjalizowanych są jedynie symboliczne. Jednocześnie poza ww. podstawowymi kategoriami specjalizacji, widz szuka treści ogólnorozrywkowych (film, dokument, reality show, kryminał, historia, nauka, podróże, dom, gotowanie, muzyka, natura), która pozostają wymienne z punktu widzenia widza, w zależności od czynników obiektywnych i subiektywnych wpływających na widza. Z tego też względu formularz informacje programowe

załączany do wniosku koncesyjnego na program uniwersalny niepotrzebnie ogranicza niezależność redakcyjną nadawców, wprowadzając rozliczenie tygodniowe kategorii tematycznych, a dodatkowo wprowadzając niezmiennie od lat kategorie niezależne od zmieniających się analiz rynku.

Doświadczenia MUX-8 pokazują, że opłacalność biznesowa nadawania naziemnego kanałów stoi pod znakiem zapytania. Koszty techniczne nadawania i opłata koncesyjna stanowią stałą, istotną pozycję w budżecie każdego nadawcy naziemnego. Szytywne warunki tematyczne koncesji powodują, że zakupy programowe prowadzone są przede wszystkim w celu spełnienia zadeklarowanych procentów, zamiast odpowiadając na realne potrzeby widza, co negatywnie wpływa na oglądalność i udział rynkowy, zatem przychody z reklam są ograniczone. W szczególności warunki programowe koncesji programu Metro skłoniły nadawcę do decyzji o nieprzedłużaniu koncesji na nadawanie naziemne po 29 grudnia 2025 roku.

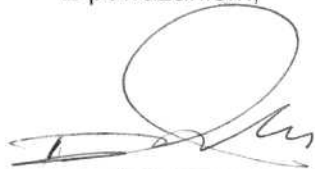
Biorąc powyższe pod uwagę, różnorodność programowa NTC mogłaby zostać uzupełniona o co najmniej cztery kanały uniwersalne każdy o jednej z tematyk wiodących: (i) męskiej, (ii) kobiecej, (iii) factual (oparte na faktach), (iv) lifestyle (poradnicze). Wskazane również jest, aby kategorie tematyczne były rozliczane w dłuższych okresach (nawet rocznych), a w procesie oceny wniosków o udzielenie koncesji odejść od oceny deklarowanych procentów tematycznych, a zamiast tego rozstrzygać konkurs w oparciu o wykazane zaplecze kontentowe, możliwości produkcyjne i deklarowaną ilość produkcji własnych.

Telewizyjna oferta programowa jest bardzo szeroka, obejmując już nie tylko kanały satelitarne udostępniane operatorom bez opłat, ale również kanały rozpowszechniane wyłącznie w systemach teleinformatycznych. Uruchomienie zupełnie nowego programu telewizji naziemnej jest trudnym wyzwaniem pod kątem opłacalności przedsięwzięcia, tj. osiągnięcia takiego udziału w rynku (w zasadzie odebrania tego udziału konkurencom zmniejszając rentowność ich biznesu), który pozwoliłby na osiągnięcie przychodów reklamowych pozwalających pokryć koszt koncesji i koszt techniczny nadawania. Z tej perspektywy istniejące dzisiaj kanały w sposób bardziej rzetelny mogłyby ocenić wzrost przychodów w związku z rozszerzeniem istniejącej koncesji o nadawanie naziemne. Z tego też względu w ocenie TVN S.A. warunki programowe MUX-5 powinny zostać określone w taki sposób, aby mogły tam również znaleźć się programy już rozpowszechniane w inny sposób. Celowe zatem jest umożliwienie rozszerzenia takich koncesji lub wpisów do rejestru o kolejną drogę rozpowszechniania tzn. rozsiewczą naziemną w sposób cyfrowy (MUX-5).

W ocenie Spółki warunki konkursu ogłaszanego przez Przewodniczącą KRRiT, powinny przewidywać w odniesieniu do co najmniej czterech z ośmiu dostępnych miejsc na MUX-5, możliwość złożenia wniosku o zmianę koncesji na podstawie art. 155 kodeksu postępowania administracyjnego („k.p.a.”), polegającą na rozszerzeniu koncesji na rozpowszechnianie programu w sposób rozsiewczy satelitarny poprzez przyznanie prawa do rozpowszechniania programu drogą rozsiewczą naziemną w sposób cyfrowy w MUX-5. Powyższe rozwiązanie umożliwiłoby uzupełnienie oferty naziemnej telewizji cyfrowej, zapewniając widzom możliwość bezpłatnego dostępu do programów już im znanych i cieszących się ich zainteresowaniem. Jednocześnie dopuszczenie możliwości rozszerzenia obowiązującej już koncesji dla nadawcy stanowiłoby rozwiązanie zapewniające optymalne wykonywanie koncesji, pomagające zachować wysoką jakość programu, a tym samym korzystne dla widzów. KRRiT w swojej praktyce, również w odniesieniu do rozpowszechniania programów telewizyjnych w multipleksie, dopuszczała możliwość rozszerzania obowiązujących koncesji satelitarnych. Mając na uwadze wysokie koszty nadawania programu telewizyjnego w multipleksie, jak również szeroką dostępną już ofertę programów w bezpłatnej naziemnej telewizji cyfrowej, rozwiązanie proponowane przez Spółkę uznać należy za zasadne.

Podsumowując, TVN S.A. wykazuje zainteresowanie udziałem w konkursie o udzielenie koncesji w MUX-5, przy założeniu, iż w warunkach konkursu zostaną uwzględnione aspekty podnoszone w niniejszym piśmie.

Z poważaniem,

Dorota Żurkowska Bytner
Członek Zarządu TVN S.A.

L.dz. DWSI/ 313 /2025

Data 22.05.2025r.

Pan
Maciej Świrski
Przewodniczący
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
Skwer kard. S. Wyszyńskiego 9
01-015 Warszawa

Dotyczy: Konsultacji społecznych w sprawie zagospodarowania MUX-5.

W związku z ogłoszonymi przez Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, w dniu 23 kwietnia bieżącego roku, konsultacjami w sprawie zagospodarowania MUX5, niniejszym przedkładam w imieniu Emitel SA stanowisko konsultacyjne.

1. Jaka powinna być oferta programowa nowych nadawców w MUX-5 (programy uniwersalne lub wyspecjalizowane ze względu na tematykę/odbiorcę), aby w najpełniejszy sposób uzupełnić różnorodność programową w ofercie bezpłatnej naziemnej telewizji cyfrowej (NTC)?

Na obecnym etapie rozwoju rynku, koncesja powinna umożliwiać nadawcy swobodną zmianę rodzaju programu telewizyjnego bez konieczności ubiegania się o jej zmianę. Ogłoszenie wymaga wskazania przez Przewodniczącego KRRiT rodzaju i charakteru programu, który będzie przedmiotem postępowania koncesyjnego. Przepisy art. 37 u. r. i t. nie przewidują określenia w koncesji charakteru programu, co wskazuje że ustawowe pojęcia „rodzaj programu” i „charakter programu” podlegają interpretacji i nie muszą mieć jednoznacznego i ścisłego charakteru. Konieczne jest jednak rozstrzygnięcie w koncesji o zawartości programu poprzez wskazanie, czy jest to program uniwersalny, czy wyspecjalizowany, a w przypadku programu wyspecjalizowanego wskazanie tej specjalizacji. W ocenie Emitel, rozstrzygnięcie to mogłoby jednak przybierać

postać nierozłącznej alternatywy, mieszczącej się w określonych przez KRRiT ramach, w których nadawca mógłby wielokrotnie dokonywać wyboru, dostosowując zawartość programową elastycznie do zapotrzebowania rynkowego.

Z rozmów prowadzonych z nadawcami multipleksów naziemnej telewizji cyfrowej wynika, że ścisłe profilowanie kanałów telewizyjnych na etapie ubiegania się o koncesję rodzi ryzyka biznesowe. Często bowiem udzielona w koncesji zgoda na określony profil programowy, w czasie jej trwania przestaje odpowiadać na potrzeby widzów. Preferencje klientów (widzów) oraz czas życia produktu ulegają skróceniu, jest to powszechnie obserwowane zjawisko. Odpowiednio szybka reakcja na zmieniające się preferencje widzów umożliwi nadawcom poprawę warunków konkurencji. Jednocześnie wpisana w koncesję elastyczność programowa podniesie atrakcyjność platformy NTC w konkurencji z innymi obecnymi na rynku platformami dystrybucji treści audiowizualnych.

Przyjęcie zatem przez regulatora rynku podejścia umożliwiającego nadawcom płynne dostosowywanie zawartości programowej kanału do sygnalizowanego na rynku popytu jest ze wszech miar pożądane.

2. Czy istnieje zainteresowanie rynku umieszczeniem nowych programów telewizyjnych w NTC?

Z obserwacji postępowań konkursowych prowadzonych w ostatnim czasie przez Przewodniczącego KRRiT wynika, że popyt na wolne sloty na multipleksach NTC przekracza podaż. Do ubiegłorocznego konkursu na dwa wolne sloty MUX8 przystąpiło ostatecznie czterech nadawców. Determinacja w dostępie do platformy była wśród zainteresowanych tak duża, że rozstrzygnięcia KRRiT zostały zaskarżone przez podmioty, które brały udział w konkursie a nie otrzymały koncesji.

Polityka nadawców obecnych na rynku charakteryzuje się tym, że z posiadanymi treściami starają się być dostępni dla widzów na wielu platformach dystrybucyjnych. W ten sposób docierają do większej grupy klientów. Należy zatem założyć, że na platformie NTC mogą pojawić się nadawcy obecni dziś w streamingu czy na platformie satelitarnej. Zresztą i w przeszłości mieliśmy do czynienia z takimi przypadkami. Na MUX5 mogą zadebiutować także nadawcy z zagranicy. Dobrym przykładem jest choćby udział w konkursie na dwa sloty MUX8 nadawcy z rynku węgierskiego. Rynek NTC w Polsce charakteryzuje się dobrą kondycją biznesową.

Pomimo rozwoju innych platform dystrybucyjnych i wygenerowanej w ten sposób bardzo silnej konkurencji „o widza i reklamę” przychód z reklamy w telewizji linearnej jest stabilny z lekką tendencją wzrostową. Co więcej platforma naziemna w dalszym ciągu otwiera konkurencyjny pod względem kosztowym i natychmiastowy dostęp do całej populacji mieszkańców Polski oraz stwarza warunki do silnego wzrostu udziału obecnych na niej nadawców w rynku, nawet pomimo utrwalonej obecności na tym rynku wielkich grup medialnych.

Należy w związku z tym założyć, że na rynku w dalszym ciągu istnieje zainteresowanie nadawców umieszczeniem nowych programów telewizyjnych na platformie NTC i popyt nie zaspokojony w dotychczasowych konkursach będzie mógł znaleźć odpowiedź w postaci miejsc na nowym multipleksie.

3. Jakie podmioty, z już działających w NTC, są zainteresowane wzięciem udziału w konkursie o udzielenie koncesji prowadzonym przez KRRIT?

n/d

4. Czy istnieje zainteresowanie rynku umieszczeniem w MUX-5 nowych programów telewizyjnych przez podmioty dotychczas niezaangażowane w rozpowszechnianie programów telewizyjnych drogą naziemną?

Z naszych rozmów z klientami obecnymi na NTC wynika, że dla pełnego sukcesu biznesowego konieczne byłoby pozyskanie kolejnych slotów, aby korzystać z efektu skali i rozpoznawalności danej stacji oraz generowanych w ten sposób synergii. Jest zatem bardzo prawdopodobne, że udział w konkursie na MUX5 zgłoszą nadawcy obecni dzisiaj na platformie naziemnej.

Należy także przypomnieć, analizując postępowania konkursowe z lat ubiegłych, że nadawcy obecni na innych platformach, takich jak platforma satelitarna czy streamingowa, uruchamiali następnie swoją działalność na platformie naziemnej. Obecnie mamy na rynku telewizyjnym wiele programów które dostępne są jednocześnie na kilku platformach dystrybucyjnych. Jest to dość powszechna praktyka biznesowa. Trzeba zatem przyjąć, że tak jak to było do tej pory, istnieje zainteresowanie rynku umieszczeniem na MUX-5 nowych programów telewizyjnych przez podmioty, które dotychczas nie korzystały z rozpowszechniania programów telewizyjnych drogą naziemną.

Uważamy także - zgodnie z odpowiedzią na pytanie nr 2 powyżej - że popyt na sloty MUX5 będzie zgłoszony nie tylko przez nadawców już obecnych w NTC, ale także przez nadawców obecnych na innych platformach dystrybucyjnych, tak jak miało to miejsce w przypadku poprzedniego konkursu na licencje w MUX8.

5. Jakie okoliczności mogą mieć wpływ na decyzję podmiotu o ubieganiu się o koncesję naziemną w MUX-5?

Jedną z tych okoliczności została zasygnalizowana w odpowiedzi na pytanie pierwsze: większa elastyczność zawartości programowej w decyzji koncesyjnej to mniejsze ryzyko biznesowe nadawców, którzy chcą być obecni w naziemnej telewizji cyfrowej.

Drugą nie mniej ważną okolicznością determinującą decyzję podmiotu o ubieganiu się o koncesję naziemną MUX5 będą stanowiły koszty związane z opłatami koncesyjnymi. Całkowita opłata za udzielenie koncesji obecnie niebezpiecznie zbliża się do kwoty 18 mln złotych i systematycznie jest zwiększana. Nadawcy posiadający koncesje naziemne od lat sygnalizują potrzebę obniżenia tych opłat.

Kolejnym elementem jest gwarancja terminowego uruchomienia i wysokiej jakości sieci nowego multipleksu, jej parametrów zasięgowych (zasięgu technicznego) gwarantujących dotarcie do jak najszerszego grona odbiorców. Wprowadzanie przez regulatorów mechanizmów promujących rozwiązania niskojakościowe, niepewność co do terminowej budowy i uruchomienia sieci multipleksu, może spowodować utrudniony dostęp widzów do bezpłatnej oferty programowej docierającej w ramach NTC, a to stanowiłoby czynnik obniżający atrakcyjność tej platformy dla dostawców treści i potencjalnych koncesjonariuszy.

Istotnym czynnikiem stanowiącym zachętę do skorzystania z oferty naziemnej telewizji cyfrowej są nowoczesne rozwiązania i technologie dostępne dla nadawców i użytkowników tej platformy, jak: HbbTV, możliwość dynamicznej podmiiany i personalizacji reklam, timeshift, CDN, VOD, EPG. Telewizja naziemna nie jest już tylko sposobem dystrybucji programów telewizyjnych substytucyjnym wobec innych platform (kablowej, satelitarnej, IPTV), ale kompleksową odpowiedzią na potrzeby nowoczesnego społeczeństwa ery cyfrowej.

6. Czy programy dotychczas rozpowszechniane w MUX-8 powinny zostać przeniesione do MUX-5?

W opinii Emitel, biorąc pod uwagę obecny stan prawny, regulacyjny, nabyte przez spółkę prawa związane z decyzją rezerwacyjną MUX8 migracja nadawców MUX8 do MUX5 nie jest możliwa. Nie ma także uzasadnienia na obecnym poziomie dostępu widzów do programów wchodzących w skład multipleksu ósmego, aby takiego przeniesienia dokonać.

Wymaga odnotowania fakt, że decyzja rezerwacyjna multipleksu ósmego udzielona została przez Urząd Komunikacji Elektronicznej na okres 15 lat i zobowiązuje KRRiT do jego wypełnienia przewidzianą w niej zawartością programową. Usunięcie z multipleksu ósmego zawartości programowej na rzecz multipleksu piątego oznaczałoby zatem działanie niezgodne z celami polityki regulacyjnej oraz ustawowo określonymi zadaniami regulatorów, między innymi obowiązkiem wspierania rozwoju rynku, wspierania efektywnego wykorzystania oraz zarządzania częstotliwościami, gwarantowania otwartego i pluralistycznego charakteru telewizji, czemu służy poszerzanie bezpłatnej oferty programowej, a nie przenoszenie programów między multipleksami.

Należy z całą mocą podkreślić, że prawa nabyte przez Emitel (decyzja rezerwacyjna MUX8) w drodze konkursu gwarantują spółce wykorzystywanie częstotliwości MUX8 do roku 2030 włącznie. Co więcej nie ma podstaw prawnych w przypadku złożenia przez Emitel w terminie wniosku o przedłużenie rezerwacji na kolejny okres, do odmowy udzielenia takiej rezerwacji.

Emitel w celu świadczenia usług emisji na MUX8 zbudował dedykowaną sieć nadawczą, której architektura jest w znacznej części różna od pozostałych sieci NTC. Modele biznesowe w tego rodzaju usługach, ze względu na potrzebę poniesienia znakomitej większości nakładów przed uruchomieniem usługi, polegają na tym, że aby zmniejszyć barierę wejścia nadawcom, poniesione nakłady rozliczane są w długim okresie czasu. W związku z tym zyski operatora sieci nadawczej realnie pojawiają się w końcowym okresie trwania produktu. Z taką sytuacją mamy do czynienia także w przypadku MUX8, który przygotowywany jest obecnie do zmiany standardu emisji i kodowania, co także oznacza nakłady inwestycyjne dla operatora. Ingerencja regulatora rynku w relacje komercyjne zbudowane na MUX8 narażałaby operatora multipleksu na straty. Naruszono by tym

samym nabyte prawa, negatywnie wpływając na swobodnie funkcjonujący rynek, a ostatecznie podważono by zaufanie do organów państwa, których działania powinny charakteryzować się stabilnością i przewidywalnością oraz poszanowaniem praw podmiotowych.

Arbitralna zmiana warunków długoterminowej rezerwacji częstotliwości, wysłałaby również negatywny sygnał do wszystkich obecnych i przyszłych inwestorów na rynku telekomunikacyjnym i medialnym. Miałoby to mrożący efekt dla przyszłych inwestycji w kapitałochłonną infrastrukturę.

Odpowiadając krótko na postawione pytanie: zdecydowanie nie można i nie powinno się przenieść programów obecnie rozpowszechnianych w MUX-8 do MUX-5.

Z poważaniem

Pełnomocnik

Warszawa, 23 maja 2025r.

Szanowny Pan
Maciej Świrski
Przewodniczący
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
Skwer Księdza Kardynała S. Wyszyńskiego 9
01-015 Warszawa

Szanowny Panie Przewodniczący,

W odpowiedzi na ogłoszone w dniu 17 kwietnia 2025 r. konsultacje społeczne w sprawie zagospodarowania MUX-5 w załączeniu przesyłamy stanowisko BCAST Sp. z o.o..

z poważaniem

KRZYSZTOF KARPIŃSKI
Członek Zarządu
BCAST Sp. z o.o.

BCAST Sp. z o. o.

ul. Rakowiecka 41 lok.16
02-521 Warszawa
tel.: +48 22 121 41 02
fax: +48 22 119 28 43
info@bcast.pl

NIP: 5252563001
REGON: 146849802
KRS: 0000474438
RPT: 10653
kap. zakł.: 134 100 PLN

1) Jaka powinna być oferta programowa nowych nadawców w MUX-5 (programy uniwersalne lub wyspecjalizowane ze względu na tematykę/odbiorcę), aby w najpełniejszy sposób uzupełnić różnorodność programową w ofercie bezpłatnej naziemnej telewizji cyfrowej (NTC)?

W tej kwestii BCAST nie będzie wypowiadał się w imieniu nadawców, nasza spółka jest operatorem technicznym i jak to obecnie czyni od wielu lat obsługuje w ramach swoich kompetencji wszystkich nadawców, którzy oferują różne treści programowe i działają na terenie Polski w oparciu o stosowne decyzje/koncesje wydane przez KRRIT/UBE.

2) Czy istnieje zainteresowanie rynku umieszczeniem nowych programów telewizyjnych w NTC?

Należy podkreślić, że odpowiedź na powyższe pytanie wymaga uwzględnienia otoczenia prawno-regulacyjnego oraz biznesowego w którym działają nadawcy telewizji naziemnej w Polsce. Przeanalizowanie i uwzględnienie tych aspektów pozwoli odpowiedzieć na pytanie, czy w aktualnej sytuacji rynkowej, istnieje zainteresowanie działających lub potencjalnie nowych nadawców umieszczeniem programów telewizyjnych w planowanym MUX-5. W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na szereg wyzwań, które wpływają na rentowność i konkurencyjność działalności nadawców. Wśród kluczowych problemów należy wskazać:

- a) wysokie i rosnące koszty koncesji, decyzji rezerwacyjnych czy też opłat za prawo do dysponowanie częstotliwościami,*
- b) bardzo wysokie i rosnące koszty opłat ze emisję programów za pośrednictwem multipleksów cyfrowych,*
- c) substytucja ze strony platform satelitarnych, sieci kablowych oraz platform streamingowych,*
- d) malejące przychody nadawców,*
- e) wpływ problemów z pkt a-d na ofertę programową.*

ad. a)

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że stworzenie warunków, które umożliwią pojawianie się nadawców zainteresowanych dostępem do MUX-5 wymaga istotnej zmiany polityki fiskalnej w zakresie wnoszonych opłat koncesyjnych i rezerwacyjnych.

Trzeba bowiem zauważyć, że w obliczu spadającej oglądalności programów telewizji naziemnej, nadawcy muszą mierzyć się z rosnącymi kosztami opłat koncesyjnych za rozpowszechnianie programów telewizyjnych w sposób cyfrowy rozsyłczy naziemny w multipleksie.

BCAST Sp. z o. o.

ul. Rakowiecka 41 lok.16
02-521 Warszawa
tel.: +48 22 121 41 02
fax: +48 22 119 28 43
info@bcast.pl

NIP: 5252563001
REGON: 146849802
KRS: 0000474438
RPT: 10653
kap. zakł.: 134 100 PLN

W obliczu wysokiej inflacji spowodowanej zmianami w otoczeniu makroekonomicznym (skutki pandemii oraz wojny na Ukrainie) problem ten stał się szczególnie widoczny i dotkliwy. Należy przypomnieć, iż zgodnie z art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1722 z późn. zm.), wysokość opłat koncesyjnych podlega waloryzacji w każdym roku o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku kalendarzowym, ogłaszany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. W przypadku gdy wskaźnik ten ma wartość ujemną, stawki opłat nie ulegają zmianie. Zgodnie z aktualnym ogłoszeniem Przewodniczącego KRRiT, maksymalna wysokość opłat dla rozpowszechniania programu telewizyjnego w sposób cyfrowy rozsiewczy naziemny w multipleksie **wynosi 39 774 617 zł (wzrost od 2021 r. z poziomu: 28 719 146 zł).**

Ponadto, mimo, że nad rynkiem audiowizualnych usług medialnych sprawuje KRRiT, to każdy nadawca chcący świadczyć swoje usługi w NTC, musi wystąpić do Prezesa UKE z wnioskiem o wydanie mu decyzji rezerwacyjnej pozwalającej na korzystanie z częstotliwości wykorzystywanych przez NTC. Tu pojawiają się dwie opłaty – jednorazowa, związana z wydaniem decyzji rezerwacyjnej, ustalana przez Prezesa UKE i wynosząca około 14 mln zł (w przypadku przedłużenia rezerwacji MUX-4 na okres 10 lat), oraz coroczna opłata za prawo do dysponowania częstotliwościami, wynosząca obecnie 985 tys. zł rocznie za kanał na MUX a w związku z wejściem w życie PKE i wydaniem odpowiedniego rozporządzenia wykonawczego będzie wynosiła 1,33 mln zł rocznie za kanał na MUX.

Tak wysoki poziom opłat oraz konieczność liczenia się z ich systematycznym wzrostem (często trudnym do przewidzenia, tak jak to miało miejsce w latach 2021-2023 r.) powoduje, iż atrakcyjność koncesji na rozpowszechnianie programów telewizyjnych w ramach NTC w oczywisty sposób maleje. Zważywszy na istotną rolę jaką odgrywa telewizja naziemna, zwłaszcza w zakresie dotarcia do odbiorców o niższych możliwościach zarobkowych, czy też zapewnienia dostępu do informacji dla całego społeczeństwa w sytuacji wojny za wschodnią granicą kraju, zasadnym wydaje się przemyślenie polityki państwa polskiego w zakresie kształtowania wysokości opłat koncesyjnych poprzez:

- i) zmniejszenie poziomu opłat koncesyjnych z uwzględnieniem aktualnego potencjału NTC,
- ii) rezygnację z corocznej waloryzacji opłat,
- iii) rezygnację z pobierania opłat za decyzje rezerwacyjne i prawo do dysponowania częstotliwościami.

W tym zakresie warto podkreślić, iż w przypadku innych sektorów, poziom opłat uiszczanych np. za zasoby rzadkie jak częstotliwości, czy numerację nie podlega corocznej waloryzacji, chociaż rynki te inaczej niż rynek NTC trudno uznać za rynki borykające się z problemami, czy wręcz rynki schyłkowe.

Ad. b)

Oprócz wysokich opłat koncesyjnych, nadawcy ponoszą bardzo wysokie koszty związane z techniczną obsługą emisji sygnału przez operatora multipleksów, którym aktualnie dla wszystkich MUX jest Emitel S.A (dla MUX 1-4, 6 oraz MUX-8 gdzie Emitel jest również dysponentem tych częstotliwości). Roczny koszt emisji na jednym multipleksie już kilka lat temu wynosił 6 mln zł za kanał i również podlega corocznej waloryzacji, co oznacza, iż aktualnie jest zapewne istotnie wyższy (z informacji prasowych wynika, iż aktualnie sięga nawet 12 mln zł netto rocznie za pojedynczy program). Jednocześnie uwzględniając brak realnej konkurencji dla Emitel S.A., który jak wynika z powyższego obsługuje technicznie 100% rynku emisji ogólnopolskich programów telewizyjnych trudno oczekiwać, iż utrzymanie tego stanu rzeczy zwiększy zainteresowanie nadawców nadawaniem programów w MUX-5 (kwestia opłat za emisję zostanie szerzej omówiona w odpowiedzi na pytanie nr 5 ze wskazaniem mechanizmów, które mogą poprawić sytuację nadawców). Należy wskazać, iż w ostatnim czasie doszło do uszczuplenia zawartości programowej multipleksu MUX-8. Nadawcy podjęli taką decyzję ze względu na nieopłacalność prowadzenia biznesu w sposób cyfrowy rozsiewczy w ramach emisji na MUX-8 (m.in. ze względu na opłaty z tym związane). Z kolei inny nadawca programu Vidoc TV został usunięty przez Emitel w lutym b.r. z MUX-8 w wyniku braku możliwości uiszczania opłat za obsługę dla Emitel (informacje prasowe z 03.2025 r.)

Ad. c-d)

Truizmem jest stwierdzenie, iż rynek mediów ulega dynamicznym zmianom, a telewizja naziemna traci widzów na rzecz platform streamingowych i serwisów VoD. Dane Nielsen Media wskazują na spadek udziału stacji naziemnych w rynku, co potwierdzają również publikowane przez KRRiT „Informacje o widowni telewizyjnej w Polsce w poszczególnych kwartałach. Cyfrowa telewizja naziemna (DVB-T/T2) coraz bardziej konkuruje z innymi formami dystrybucji treści wideo. Z jednej strony operatorzy satelitarni i kablowi oferują płatne pakiety programów z większą liczbą kanałów i usług (np. telewizja, internet, telefon) – co w oczywisty sposób przyciąga widzów poszukujących bogatszej oferty. Z drugiej strony rośnie popularność serwisów streamingowych: zarówno SVOD (subskrypcyjne VoD), AVOD (VoD z reklamami) jak i FAST (darmowe kanały linearne z reklamami). W efekcie odbiorcy mają coraz więcej alternatyw dla naziemnej telewizji, co prowadzi do przesunięcia czasu oglądania i budżetów reklamowych. Ponadto, proces ten przyspiesza powszechny dostęp do szybkiego internetu i urządzeń smart (telewizory Smart TV, dekodery). W konsekwencji obserwując zachowania użytkowników można wyraźnie stwierdzić odwrót od linearnej telewizji na rzecz mediów cyfrowych, zwłaszcza w młodszych grupach użytkowników. Nie sposób jednak nie zauważyć, że dla części widzów naziemna telewizja cyfrowa nadal pozostaje atrakcyjnym medium (a na wielu obszarach jedynym dostępnym) i nie traktują jej oni jako substytut innych form dostępu. Po pierwsze, dotyczy to użytkowników starszych oraz mniej zamożnych gospodarstw domowych dla których korzystanie z płatnej telewizji, czy płatnych usług VOD nie stanowi

atrakcyjnej

BCAST Sp. z o. o.

ul. Rakowiecka 41 lok.16
02-521 Warszawa
tel.: +48 22 121 41 02
fax: +48 22 119 28 43
info@bcast.pl

NIP: 5252563001
REGON: 146849802
KRS: 0000474438
RPT: 10653
kap. zakł.: 134 100 PLN

alternatywny. Jednocześnie barierą w korzystaniu z usług w modelu AVOD, czy też FAST jest konieczność poniesienia kosztów związanych z zapewnieniem dostępu do Internetu o szybkości gwarantującej możliwość korzystania z usług w tych modelach. Dodatkowo należy pamiętać, iż ważną cechą naziemnej telewizji cyfrowej jest anonimowość użytkowników, której nie zapewniają inne formy dostępu, wiążące się z koniecznością podpisania umowy z operatorem platformy satelitarnej, czy kablowej lub zawarcia umowy subskrypcji z dostawcą usług VOD. Powyższe czynniki wskazują, iż pomimo malejącego udziału telewizji NTC nadal pozostaje ona ważnym medium, niezbędnym dla ograniczenia wykluczenia cyfrowego części gospodarstw domowych.

W konsekwencji, substytucja telewizji naziemnej poprzez płatne i bezpłatne platformy cyfrowe prowadzi do redukcji przychodów reklamowych nadawców naziemnych – rośnie nacisk na reklamę online kosztem reklamy TV. Również zmniejszająca się oglądalność przekłada się bezpośrednio na niższe przychody z reklam, co dodatkowo pogarsza sytuację finansową nadawców. W Polsce również odnotowuje się wzrost udziału reklamy internetowej kosztem udziału reklamy telewizyjnej.

Ad e)

Nie sposób nie zauważyć, iż wysokie koszty nadawania w połączeniu z rosnącą konkurencją ze stron innych platform oraz malejącymi przychodami przekładają się na jakość i różnorodność oferty programowej. Nadawcy często decydują się na emisję tańszych w produkcji treści, co w oczywisty sposób jedynie pogłębia opisany powyżej problem spadków oglądalności oraz związanego z tym spadku przychodów. Konsekwencją tego jest pogłębiający się brak inwestycji w nowe, atrakcyjne programy i treści co może prowadzić do dalszego spadku oglądalności.

Podsumowanie

Nadawcy telewizji naziemnej w Polsce muszą zmierzyć się z rosnącymi kosztami koncesji, rezerwacji i emisji, spadającą oglądalnością oraz silną konkurencją ze strony platform cyfrowych i internetowych. W konsekwencji, aby poprawić ich sytuację oraz zwiększyć atrakcyjność MUX-5 a także i pozostałych MUX, konieczne są kompleksowe działania związane z obniżeniem (urealnieniem) poziomu opłat koncesyjnych, zmniejszenie barier związanych z cenami emisji, w szczególności poprzez zapewnienie realnej konkurencji na rynku technicznej emisji programów telewizyjnych drogą naziemną. Wszystkie te działania leżą w kompetencji organów ustawodawczych oraz organów odpowiedzialnych za kształt rynku medialnego w Polsce (KRRiT, UKE). Bez aktywnej polityki państwa w tym obszarze, trudno liczyć się z zainteresowaniem ze strony działających lub nowych nadawców umieszczeniem programów w MUX-5.

BCAST Sp. z o. o.

ul. Rakowiecka 41 lok.16
02-521 Warszawa
tel.: +48 22 121 41 02
fax: +48 22 119 28 43
info@bcast.pl

NIP: 5252563001
REGON: 146849802
KRS: 0000474438
RPT: 10653
kap. zakł.: 134 100 PLN

Warto dodać, iż wciąż funkcjonuje dostępne narzędzie w postaci Oferty Ramowej, która umożliwia zbudowanie konkurencyjnej cenowo oferty dla nadawców z wykorzystaniem obiektów operatora Emitel. Organy regulacyjne (UKE, KRRiT) powinny skorzystać ze swoich szerokich kompetencji, aby od strony formalnej oraz praktycznej wyegzekwować od Emitel stosowanie się do nałożonych na ten podmiot obowiązków regulacyjnych pozwalające na skuteczne wykorzystanie infrastruktury nadawczej Emitel przez operatorów alternatywnych z korzyścią dla całego rynku.

3) Jakie podmioty, z już działających w NTC, są zainteresowane wzięciem udziału w konkursie o udzielenie koncesji, prowadzonym przez KRRiT?

BCAST nie posiada takiej wiedzy.

4) Czy istnieje zainteresowanie rynku umieszczeniem w MUX-5 nowych programów telewizyjnych przez podmioty dotychczas niezaangażowane w rozpowszechnianie programów telewizyjnych drogą naziemną?

BCAST nie posiada takiej wiedzy.

5) Jakie okoliczności mogą mieć wpływ na decyzję podmiotu o ubieganiu się o koncesję naziemną w MUX-5?

Jak wskazano w odpowiedzi na pytanie 2, stworzenie odpowiednich warunków prawno-regulacyjnych, zmniejszających bariery wejścia na rynek dla istniejących i nowych nadawców, w istotny sposób zwiększy atrakcyjność MUX-5 oraz przyciągnie nadawców zainteresowanych dystrybucją swoich treści za pośrednictwem tego multipleksu.

Dla osiągnięcia powyższego efektu niezbędne jest jednak:

- a) Obniżenie wysokości opłat za rezerwację, prawo do dysponowania częstotliwościami, koncesje oraz rezygnacja z ich waloryzacji;*
- b) Zapewnienie przewidywalnych, niskich opłat ze emisję;*
- c) Zapewnienie odpowiedniego zasięgu dla MUX-5 zarówno w zakresie pokrycia sygnałem obszaru Polski, jak i w zakresie możliwości korzystania przez odbiorców z programów nadawanych za pośrednictwem MUX-5 za pomocą tej samej anteny odbiorczej z której korzystają dla odbioru pozostałych programów NTC.*

Ad. a)

Kwestia zmian w polityce fiskalnej została opisana w odpowiedzi na pytanie nr 2.

BCAST Sp. z o. o.

ul. Rakowiecka 41 lok.16
02-521 Warszawa
tel.: +48 22 121 41 02
fax: +48 22 119 28 43
info@bcast.pl

NIP: 5252563001
REGON: 146849802
KRS: 0000474438
RPT: 10653
kap. zakł.: 134 100 PLN

Ad. b)

Na wstępie należy zauważyć, iż powszechnym zjawiskiem na rynku NTC staje się sytuacja, iż o rezerwację częstotliwości przeznaczonych dla telewizji naziemnej ubiegają się nie nadawcy telewizyjni, ale operatorzy sieci nadawczych. Rezerwacja częstotliwości dla MUX-8 przyznana została Emitel S.A., a o rezerwację częstotliwości dla MUX-5 wystąpili wyłącznie operatorzy sieci nadawczych tj. wspomniany Emitel S.A., BCAST Sp. z o.o. oraz operator lokalnych multipleksów spółka MWE Teleport¹. Powyższe jasno pokazuje, iż to raczej podmiot będący operatorem sieci nadawczej stanie się operatorem multipleksu. Obowiązki operatora multipleksu określa art. 265 ustawy Prawo komunikacji elektronicznej (dalej „p.k.e.”), zgodnie z którym operator multipleksu jest zobowiązany do:

- a) umieszczania oraz rozpowszechniania lub rozprowadzania w multipleksie programów radiofonicznych i telewizyjnych nadawców posiadających koncesję na rozpowszechnianie programów w tym multipleksie;
- b) zapewnienia dostępu do multipleksu nadawcy, który uzyskał koncesję na rozpowszechnianie programu radiofonicznego lub telewizyjnego w sposób cyfrowy drogą rozsiwczą naziemną w tym multipleksie, na warunkach równych i niedyskryminujących;
- c) zapewnienia nieprzerwanej cyfrowej transmisji sygnału multipleksu, chyba że przerwa nastąpiła z przyczyn technicznych lub nadawca zaprzestał udostępniania programu.

W tym kontekście istotne jest, aby w ramach prowadzonej procedury konkursowej mającej na celu wyłonienie dysponenta częstotliwości określić kryteria, które zagwarantują przyszłym nadawcom atrakcyjne oraz stabilne ceny emisji programów. Zgodnie z przepisami przywołanej ustawy Prawo komunikacji elektronicznej, kryteria oceny ofert co do zasady określa Prezes UKE. Stosownie do art. 117 ust. 4 p.k.e. kryteriami oceny ofert w konkursie są:

- 1) zachowanie warunków konkurencji;
- 2) **inne niż określone w pkt 1 obiektywne kryteria, jeżeli zostały zamieszczone w dokumentacji.**

Z przywołanego przepisu wynika, iż obligatoryjnym kryterium konkursowym jest kryterium zachowania warunków konkurencji. Jednocześnie, oprócz tego kryterium Prezes UKE może zamieścić w dokumentacji konkursowej odmienne kryteria z zastrzeżeniem, iż muszą mieć one charakter obiektywny. Jednocześnie, w przypadku określenia w dokumentacji konkursowej więcej niż jednego kryterium oceny ofert, Prezes UKE wskazuje najistotniejsze kryterium oceny ofert, mając na uwadze cele polityki regulacyjnej i stan konkurencji na rynku (art. 117 ust. 5 p.k.e.). Zawarte w p.k.e. rozwiązanie zezwala więc na znaczną uznaniowość w zakresie

¹<https://www.wirtualnemedial.pl/artukul/mux-5-uke-konkurs-kririt-emitel-bcast-mwe-teleport-michal-winnicki>

doboru kryteriów i ustalenia ich znaczenia dla ostatecznego rozstrzygnięcia. Ustawa nie wskazuje granicy liczbowej dla innych kryteriów, co pozwala w zasadzie na dowolne rozszerzenie listy kryteriów przez Prezesa UKE. Wyłącznym ograniczeniem jest to, aby były to kryteria obiektywne. Zgodnie ze słownikiem języka polskiego obiektywny to

1. «odznaczający się obiektywizmem, wolny od uprzedzeń»
2. «istniejący niezależnie od poznającego podmiotu»²

W odniesieniu do wymogu zamieszczenia w dokumentacji konkursowej innych obiektywnych kryteriów, w doktrynie wskazuje się: „Prezes UKE może wprowadzić do dokumentacji przetargu³ inne obiektywne kryteria niż zachowanie warunków konkurencji oraz wysokość zadeklarowanej kwoty. Ustawa nie ogranicza rodzaju tych kryteriów, poza wymogiem, aby miały one obiektywny charakter. **Wymóg obiektywności** oznacza, że kryterium powinno umożliwiać ocenę oferty w sposób zgodny ze stanem faktycznym, na podstawie rzeczowych cech i właściwości. (...) Typowe kryteria dodatkowe stosowane w przeszłości w przetargach dotyczyły wiarygodności finansowej uczestników oraz zakresu zobowiązań podjętych przez uczestników przetargu.”⁴. Odnosząc się do samego znaczenia kryterium obiektywności, jeszcze na gruncie przepisów ustawy Prawo telekomunikacyjne, A. Krasuski wskazywał: „Kryteriami obiektywnymi będą kryteria niezależne od interesu konkretnego podmiotu biorącego udział w konkursie (zob. potoczne rozumienie tego terminu w Uniwersalny słownik języka polskiego, t. 2, red. S. Dubisz, Warszawa 2003, s. 1054). Decyzja co do wyboru kryterium obiektywnego pozostaje po stronie Prezesa UKE.”⁵.

W tym kontekście, wydaje się, iż obiektywnym kryterium jakie powinno zostać nałożone na potencjalnego dysponenta częstotliwości, a zarazem operatora multipleksu to **kryterium wysokości opłat za emisję programów na MUX-5**. Kryterium to powinno stanowić zobowiązanie konkursowe uczestnika konkursu, możliwe do wyegzekwowania przez Prezesa UKE. Należy przy tym pamiętać, że w przypadku, gdyby dany zwycięzca konkursu nie wywiązał się z tego zobowiązania to Prezes UKE nie tylko dysponowałby narzędziami w postaci cofnięcia rezerwacji częstotliwości, ale korzystając z uprawnień przyznanych w art. 268-270 p.k.e. wprowadzić opłaty do których zobowiązał się operator multipleksu w drodze decyzji administracyjnej, uwzględniając obowiązki jakie ciąży na danym operatorze (art. 269 ust. 1 pkt 2 p.k.e.).

² <https://sjp.pwn.pl/slowniki/obiektywny.html> (dostęp: 2025-01-10).

³ Powyższe stanowisko podtrzymane jest przez autora także dla dokumentacji konkursowej.

⁴ S. Piątek, *Prawo komunikacji elektronicznej. Komentarz*, wyd. elektroniczne Legalis 2024.

⁵ A. Krasuski, *Prawo telekomunikacyjne. Komentarz*, Warszawa 2015, s. 1039.

Ad. c)

Kolejna kluczowa dla potencjalnych nadawców kwestia to konieczność zapewnienie odpowiedniego zasięgu dla MUX-5 zarówno w zakresie pokrycia sygnałem obszaru Polski, jak i w zakresie możliwości korzystania przez odbiorców z programów nadawanych za pośrednictwem MUX-5 za pomocą tej samej anteny odbiorczej z której korzystają dla odbioru pozostałych programów NTC.

W tym zakresie potencjalny operator multipleksu musi nie tylko zagwarantować odpowiednie parametry zasięgowe, ale dodatkowo musi także zapewnić, iż emisja programów telewizyjnych z MUX-5 będzie prowadzona, czy to z obiektów Emitel (także w przypadku innego operatora korzystającego z dostępu hurtowego do obiektów nadawczych Emitel), czy to z obiektów znajdujących się w niewielkiej odległości od obiektów Emitel.

Trzeba bowiem podkreślić, że zmiana lokalizacji obiektu nadawczego przeważnie będzie wiązała się ze zmianami zasięgu, **co w praktyce oznacza utratę telewidzów**. Aby tak się nie stało, oba obiekty (Emitel i alternatywny) muszą być w bliskiej odległości obok siebie i posiadać zbliżone parametry npt i npm, a dla obiektu alternatywnego przyznane parametry UKE nie powinny ulec znacząco zmianie. Trzeba bowiem podkreślić, że przy wykorzystaniu **innych obiektów, aniżeli obiekty Emitel, ich lokalizacja może powodować, że osoby korzystające z usług telewizji naziemnej będą musiały posiadać dwie odrębne anteny odbierające sygnał z nadajnika Emitel oraz nadajnika alternatywnego**, lub do prawidłowego odbioru sygnału będą musiały przekierować antenę na nowy obiekt, tak aby móc oglądać programy nadawane z różnych multipleksów obsługiwanych przez różnych operatorów. Gdyby bowiem emisja programów z MUX-5 odbywała się z nadajników zlokalizowanych daleko od obiektów nadawczych Emitel, z których realizowana jest emisja dla innych MUX, oznaczałoby to brak dostępu do wielu odbiorców, którzy nie będą zainteresowani wymianą instalacją antenowej na specjalną antenę dipolową, która umożliwi szeroką odbiór sygnału z różnych nadajników. Należy bowiem wskazać, że w przypadku usług telewizji naziemnej w systemie DVBT wymuszenie tak daleko idących działań po stronie telewidza wydaje się mało prawdopodobne, a tym samym żaden potencjalny nadawca nie zgodzi się na korzystanie z obiektów z których nie będzie mógł dotrzeć do użytkowników. W tym zakresie przykład zmiany przyzwyczajzeń i konieczność dostosowania odbiorczej instalacji domowej na przykładzie MUX 8 pokazały z jakimi problemami do dzisiaj borykają się nadawcy i jaki ma to negatywny wpływ na funkcjonowanie ich biznesu. Należy podkreślić, że na starcie procesu zmiany standardu nadawania, brak możliwości odbioru telewizji w nowym standardzie, wg danych Krajowego Instytutu Mediów, dotyczył 1,5 mln gospodarstw domowych. Przełożyło się to na spadek zasięgu technicznego w odbiorze naziemnym stacji objętych refarmingiem aż o 14 pkt%⁶.

⁶ Zasięg techniczny to możliwość odbioru stacji, tutaj zawężony do użytkowników telewizji naziemnej MUX1-2 oznacza wszystkie stacje objęte zmianą. Spadek został określony przez porównanie średniego zasięgu technicznego stacji w MUX1-2 w lipcu 2022 – pomiar po zakończeniu procesu - względem stycznia 2022 r.

Natomiast analizując wpływ refarmingu i zmiany standardu nadawania na wyniki reklamowe w ciągu dwóch lat nadawcy objęci refarmingiem stracili 4% zasobów reklamowych⁷.

6) Czy programy dotychczas rozpowszechniane w MUX-8 powinny zostać przeniesione do MUX-5?

Odpowiedź na to pytanie jest w istotnej mierze uzależniona od uwzględnienia okoliczności opisanych w odpowiedzi na pytanie nr 5 tj.:

- a) zapewnienia odpowiednich zachęt cenowych dla nadawców w postaci gwarancji ceny emisji za pośrednictwem MUX-5 (np. poprzez realizację usługi przez operatorów, którzy mogą w tym celu skorzystać z Oferty Ramowej oferując nadawcom obsługę technicznej emisji)
- b) zapewnienia odpowiedniego zasięgu przez operatora MUX-5;
- c) dostępności nadajników operatora MUX-5 dla użytkowników bez konieczności instalacji nowej anteny odbiorczej;

Dodatkowo, należy pamiętać, że nadawcy korzystający z MUX-8 związani są terminowymi umowami na emisję programów z Emitel S.A. za pośrednictwem MUX-8, co stanowi dodatkową barierę dla ewentualnej migracji tych podmiotów na MUX-5. Niemniej jednak zakładając, iż warunki opisane w pkt a-c powyżej zostaną spełnione, wydaje się oczywistym, iż MUX-5 dałby znacznie szersze możliwości rozwoju dla nadawców, a także eliminowałby część istotnych ryzyk i barier opisanych w pkt 2 stanowiska.

⁷ Szacunek wpływu refarmingu na wyniki reklamowe w latach refarmingu: 2022 – 2023, na bazie danych Nielsen Media.

Stowarzyszenie
Dziennikarzy Polskich

Warszawa, dnia 16 maja 2025 r.

Lp. 22/2025/W

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
Skwer kard. S. Wyszyńskiego 9,
01-015 Warszawa

Szanowni Państwo,

W związku z ogłoszeniem przez Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji konsultacji społecznych dotyczących sposobu zagospodarowania zasobów wolnych częstotliwości MUX-5 przesyłam uchwałę ZG SDP podjętą w tej sprawie. ZG SDP stoi na stanowisku, iż budowanie różnorodnej i wartościowej oferty programowej w obecnej sytuacji powinno odbywać się przede wszystkim poprzez wzmocnienie rentowności już funkcjonujących stacji telewizyjnych, szczególnie tych wyspecjalizowanych w dostarczaniu odbiorcom treści informacyjno - publicystycznych, a temu z pewnością będzie służyć przeniesienie na MUX-5 stacji telewizyjnych, które byłyby tym zainteresowane, a które obecnie nadają na MUX-8.

Do pisma dołączam uchwałę ZG SDP z 8 maja b.r.

Z wyrazami szacunku

Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich

Jolanta Hajdasz
PREZES

UCHWAŁA
ZARZĄDU GŁÓWNEGO
STOWARZYSZENIA DZIENNIKARZY POLSKICH
z dnia 8 maja 2025 r.
w sprawie sposobu zagospodarowania wolnych częstotliwości na MUX-5

Na podstawie § 41 pkt 2 statutu SDP Zarząd Główny uchwala, co następuje:

§ 1.

Zarząd Główny w ramach konsultacji społecznych ogłoszonych przez Przewodniczącego KRRiT w sprawie sposobu zagospodarowania zasobów wolnych częstotliwości na MUX-5 podkreśla, że w jego ocenie najważniejszym wyznacznikiem w tym procesie powinno być zapewnienie możliwie największej różnorodności programowej i ideowej.

§ 2.

W ocenie ZG SDP na MUX-5 powinny zostać przeniesione stacje telewizyjne tym zainteresowane, a obecnie nadające na MUX - 8. Ze znanych powodów technicznych zwiększyłoby to znacząco dostęp widzów do różnorodnej oferty programowej.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie w dniu jej podjęcia.

Jolanta Hajdasz

.....
(podpis Prezesa SDP)

Katarzyna Lipska – Lipska

.....
(podpis protokolanta)

Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji

Sekcja Nadawców Telewizji Nziemnej

Warszawa, dn. 22.05.2025 r.
KIGEiT/898/05/2025

Pan
Maciej Świrski
Przewodniczący
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
ul. Skwer kard. S. Wyszyńskiego 9,
01-015 Warszawa

Dotyczy: „Konsultacje – MUX5”

Stanowisko Sekcji Nadawców Telewizji Nziemnej **Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji**

Działając w imieniu Sekcji Nadawców Telewizji Nziemnej Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji (dalej: „*SNTN KIGEiT*”), w nawiązaniu do opublikowanego, w dniu 17 kwietnia 2025 roku, *Ogłoszenia Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, o konsultacjach społecznych, zagadnienia dotyczące sposobu zagospodarowania zasobów wolnych częstotliwości MUX-5, w związku z prowadzonymi przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej pracami nad konkursem dotyczącym rezerwacji częstotliwości ogólnopolskiego multipleksu piątego (MUX-5)*, nadawcy telewizji nziemnej zrzeszeni w ramach SNTN KIGEiT pragną zwrócić uwagę Przewodniczącego na następujące aspekty rynkowe i prawne związane z planami zagospodarowania MUX-5.

Zdaniem SNTN KIGEiT powstanie nowego multipleksu telewizyjnego opartego o nowe programy telewizyjne, wyłonione w drodze konkursu przeprowadzonego przez KRRiT obarczone jest wieloma ryzykami.

Już dziś Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, w wydawanych decyzjach rezerwacyjnych, przedłuża decyzje rezerwacyjne dla nadawców telewizyjnych korzystających z multipleksów telewizji nziemnej tylko do końca 2033 roku. Brak pewności, co do dalszego wykorzystania tych częstotliwości może zniechęcić potencjalnych nowych nadawców do wejścia na rynek nziemnej telewizji na okres maksymalnie 8 lat.

Nowe programy w ramach NTC to dalsze rozdrobnienie rynku reklamowego, z którego nadawcy utrzymują swoje programy, co dla nowych nadawców może skutkować tym, że nie osiągną oni progu rentowności biorąc pod uwagę wysokie koszty stałe (koszty związane z emisją, opłaty za częstotliwości, opłaty za koncesję). Warto tu zwrócić uwagę, iż nadawca chcąc wejść na rynek musi się liczyć z koniecznością poniesienia opłaty koncesyjnej (niemal 18 mln zł na 10 lat), opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością (zgodnie z PKE po wejściu stosownego rozporządzenia wykonawczego 1,33 mln zł za kanał na MUX rocznie) oraz co kluczowe dla nowego nadawcy – konieczność ponoszenia bardzo wysokich kosztów miesięcznych za emisję sygnału w multipleksie, z informacji rynkowych wynika, iż koszt ten zbliża się do 1 mln zł miesięcznie za kanał na multipleksie.

Rynek telewizji nziemnej w 2025 roku posiada zupełnie inny potencjał niż 5-8 lat wcześniej. Trendy konsumpcji treści telewizyjnych są trwałe i wskazują na stały odpływ widzów z telewizji

naziemnej do serwisów on-line w internecie. W ślad za migracją widzów migruje rynek reklamowy czyli źródło przychodów nadawców telewizyjnych.

W 2021 r. program ATM Rozrywka nie przedłużył swojej koncesji naziemnej i zakończył nadawanie w ramach MUX1. Jego miejsce zajął program Antena HD. Telewizja Polska w roku 2023 zrezygnowała z trzech slotów programowych na MUX8. W 2024 roku kolejnych dwóch nadawców telewizyjnych podjęło decyzję o zakończeniu nadawania swoich programów w multipleksach naziemnej telewizji cyfrowej z końcem okresu obowiązywania ich koncesji. Dotyczy to programów Zoom TV i Metro TV wchodzące w skład MUX8. W ostatnim okresie w mediach pojawiła się również informacja o wyłączeniu z MUX8 emisji programu ViDoc TV.

To są wyraźne sygnały z rynku świadczące o tym, że rynek naziemnej telewizji w Polsce się zmienia i może być coraz trudniej o pozyskanie nowych podmiotów chcących w tym rynku uczestniczyć. Rynek naziemnej telewizji cyfrowej jest rynkiem dojrzałym. Nadawcy telewizyjni obecni od początku telewizji cyfrowej (od 2010 roku) na multipleksach stworzyli podwaliny pod rozwój tego kanału dystrybucji treści. W latach 2020 – 2022 to obecni nadawcy NTC ponieśli ogromne koszty związane z refarmingiem i zmianą standardu telewizyjnego z DVB-T na DVB-T2/HEVC. Koszty te, co ważne, w żaden sposób nie zostały zrekompensowane przez państwo polskie, mimo zapisów ustawowych, które zakładały przedmiotową rekompensatę z tytułu odebrania nadawcom telewizyjnym naziemnej części częstotliwości (tzw. pasmo 700 MHz) w formie obniżenia opłat za częstotliwości, na których znajdują się multipleksy naziemnej telewizji.

Zwracamy tu uwagę, że operator techniczny, wykorzystując swoją monopolistyczną pozycję obciążył kosztami refarmingu i zmianami standardu nadawców. Koszty budowy docelowego szkieletu sieci nadawczej, pozwalającej na nadawanie sześciu multipleksów zostały pokryte z kosztów nadawania, jakie ponieśli nadawcy funkcjonujących w tym okresie multipleksów. Ten koszt jak i brak rekompensat ze strony państwa polskiego sprawia, że nadawcy z istniejących MUX-ów są na gorszej pozycji, niż nowi, którzy wprowadzają swoje programy na MUX-5. Dotyczy to zarówno nadawców, którzy mogą być przeniesieni z MUX-8 jak i tych wybranych w konkursie KRRiT.

W związku z powyższym postulujemy potrzebę trwałego obniżenia wysokości opłat za korzystanie z częstotliwości wykorzystywanych przez nadawców w celu nadawania programów w ramach decyzji rezerwacyjnych wydanych przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej. Wysokość obniżki powinna być nie mniejsza niż rekompensata zapisana w tzw. megaustawie, tj. *Ustawie z dnia 30 sierpnia 2019 roku, o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2019, poz. 1815)*, przyznającej nadawcom 80% obniżkę wartości opłata za wykorzystywane przez nich częstotliwości. Podmioty korzystające z tych częstotliwości już uiszczają opłaty wynikające z faktu przyznania im przez Przewodniczącego KRRiT koncesji na oferowane przez nich programy. Widzimy również konieczność bardziej skutecznego egzekwowania obowiązków regulacyjnych nałożonych przez Prezesa UKE na operatora technicznego multipleksów ogólnopolskich. Takie prorynkowe działania regulatora, mogłyby skutecznie umożliwić konkurencję na rynku obsługi technicznej nadawania sygnału multipleksów i znacznie obniżyć koszty świadczenia tych usług. Na rynku krajowym są podmioty, które mogą oferować takie usługi znacznie taniej, jednakże pod warunkiem, że działania organu nadzorującego rynek skutecznie wymuszą na zasiedziałym operatorze technicznym skuteczną konkurencję.

Bardzo istotnym czynnikiem umożliwiającym obniżenie kosztów ponoszonych przez nadawców powinno być również uwzględnienie przez UKE w procesie wyboru operatora technicznego kryterium wiążącej oferty złożonej przez potencjalnego operatora technicznego nadawcom. W obecnych realiach rynkowych taki element powinien stanowić kluczowy aspekt oceny operatora. Dotychczasowy model, w którym wybór operatora skutkował powstaniem niekontrolowanego monopolu i narzucaniem nadawcom nierynkowych warunków świadczenia usług, wymaga pilnej rewizji i systemowej zmiany.

Powyższe kwestie, w ocenie SNTN KIGEiT, z jednej strony zwiększą dostępność do rynku nziemnej telewizji cyfrowej dla potencjalnych nowych nadawców, z drugiej choć w części zrekompensują koszty tych nadawców, którzy brali udział w procesie refarmingu i zmianach standardu telewizyjnego, co wiązało się z poniesieniem kosztów po ich stronie.

W ocenie SNTN KIGEiT, w projekcie konkursu/aukcji/przetargu na decyzje rezerwacyjną dotyczącą MUX5 powinien znaleźć się zapis o możliwej modyfikacji i konsekwencjach z tym związanych, planu zagospodarowania częstotliwości w przyszłości, po roku 2033. Powinien się też znaleźć zapis o niezmienności w przyszłości parametrów technicznych i zasięgowych dla istniejących w dniu wydania decyzji rezerwacyjnej na MUX5 pozostałych multipleksów. W związku z zapowiadanymi zmianami w gospodarowaniu pasma UHF wykorzystywanego aktualnie na potrzeby usług radiodifuzyjnych przez systemy nziemnej telewizji cyfrowej, wskazujemy na fakt, że już dziś Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej wydaje nowe decyzje rezerwacyjne w paśmie UHF z datą ich obowiązywania na koniec 2033 roku oraz planuje po 2033 roku wydzielanie z pasma telewizyjnego części częstotliwości (tzw. Pasma 600 MHz) na usługi telekomunikacyjne nowej generacji.

Odnoszą się w niniejszym stanowisku SNTN KIGEiT do kwestii ewentualnego zagospodarowania częstotliwości MUX-5, powinniśmy również mieć na uwadze istniejący w Polsce MUX-8. Zwracamy uwagę, iż już od 2016 roku toczy się dyskusja w środowisku nadawców telewizyjnych, czy MUX-8 uruchomiony na zasobach częstotliwości 174-230 MHz był optymalnym rozwiązaniem. Przed uwolnieniem części pasma telewizyjnego na drugą dywidendę cyfrową, refarmingiem sieci nadawczych i zmianą standardu telewizyjnego na wydajniejszy DVB-T2/HEVC liczba multipleksów w paśmie UHF była ograniczona i rozwój nziemnej telewizji cyfrowej był możliwy tylko poprzez uruchomienie kolejnego multipleksu w paśmie VHF.

Aktualnie, po zakończeniu procesu refarmingu oraz zmianie standardu telewizyjnego pojawiły się możliwości uruchomienia dwóch nowych multipleksów o zasięgu ogólnopolskim, tj. MUX-5 i MUX-6. MUX-6 został przyznany Telewizji Polskiej S.A. w całości, ale MUX-5 pozostaje w dalszym ciągu wolnym zasobem do wykorzystania. Równocześnie nastąpiły zmiany na rynku nadawców telewizyjnych zainteresowanych nziemną telewizją cyfrową związane z rezygnacją przez nadawców z nadawania programów w ramach telewizji nziemnej, o czym była mowa powyżej.

Powyższe przykłady wskazują, że MUX-8 nie jest optymalnym rozwiązaniem dla nadawców telewizyjnych. Wiąże się to z nadawaniem na innych niż pozostałe multipleksy częstotliwościach oraz wymogiem co do dedykowanych anten odbiorczych, ograniczających zasięg odbiorczy MUX-8, co pokazują wyniki badań prowadzone przez pracownię badawczą Nielsen.

Proponujemy, aby w procesie przyznania decyzji rezerwacyjnej na MUX-5 uwzględnić możliwość migracji programów telewizyjnych wchodzących w skład MUX-8, na wolne zasoby w ramach MUX-5 przy jednoczesnym przeznaczeniu częstotliwości VHF na cele nie związane z nadawaniem telewizji nziemnej. Dodatkowo, mając na uwadze, wspomnianych nadawców, którzy zrezygnowali z nadawania w ramach MUX-8 (z uwagi m.in. na charakter techniczny tego multipleksu i wysokie koszty nadawania w ramach MUX-8) proponujemy, aby taką możliwość migracji zapewnić zarówno nadawcom aktualnie obecnym na MUX-8, jak i tym, którzy z uwagi na charakter tego multipleksu i wysokie koszty związane z nadawaniem w ramach MUX-8, zmuszeni byli do podjęcia decyzji o zakończeniu nadawania w ramach MUX-8. Można to zrobić równolegle z procesem wyłonienia operatora MUX-5 i wydania decyzji rezerwacyjnej na ten zasób częstotliwości.

Z uwagi na opisane powyżej nasycenie rynku NTC w Polsce i jego dojrzałość postulujemy również aby w procesie konkursowym mającym na celu wybranie nowych nadawców w ramach MUX-5, KRRiT umożliwiła potencjalnym nowym nadawcom nie tylko wnioskowanie o koncesje nziemne dla nowych programów telewizyjnych w ramach MUX-5, ale również aby umożliwiła wnioskowanie obecnym na rynku polskim nadawcom o rozszerzenie obecnie posiadanych przez nich koncesji (np. satelitarnych) o nadawanie nziemne w ramach MUX-5. Umożliwienie składania takich wniosków bezsprzecznie daje większą gwarancję kompleksowego i pełnego zagospodarowania częstotliwości

obejmujących MUX5. Uruchomienie zupełnie nowego programu telewizji naziemnej jest trudnym wyzwaniem pod kątem opłacalności przedsięwzięcia, tj. osiągnięcia takiego udziału w rynku (w zasadzie odebrania tego udziału konkurentom zmniejszając rentowność ich biznesu), który pozwoliłby na osiągnięcie przychodów reklamowych pozwalających pokryć koszt koncesji i koszt techniczny nadawania. Z tej perspektywy istniejące dzisiaj kanały w sposób bardziej rzetelny mogłyby ocenić wzrost przychodów w związku z rozszerzeniem istniejącej koncesji o nadawanie naziemne. Z tego też względu postulujemy, aby w konkursach na MUX-5 oprócz możliwości uzyskania koncesji przewidzieć także możliwość rozszerzenia istniejącej koncesji o nadawanie naziemne

Mając na uwadze wszystkie powyżej podniesione kwestie, w imieniu SNTN KIGEiT postulujemy, aby proces rozdysponowania koncesji w ramach planowanego do uruchomienia MUX-5 przebiegał w sposób transparentny i przewidywalny, na podstawie z góry określonych zasad oraz przyczyniał się do realizacji celów leżących w interesie publicznym takich jak zabezpieczenie konkurencyjności rynku i efektywne wykorzystanie ograniczonych zasobów częstotliwości. Niezbędne jest aby ten proces uwzględniał zarówno potencjalnych nowych nadawców jak i obecnych na NTC nadawców telewizyjnych, którzy brali udział w tworzeniu podwalin pod rozwój tego kanału dystrybucji treści oraz ponieśli ogromne koszty związane z refarmingiem i zmianą standardu telewizyjnego z DVB-T na DVB-T2/HEVC.

Prezes Zarządu

Stefan Kamiński

Warszawa, 23.05.2025 r.

DKKIKE-1905

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji

Skwer kard. S. Wyszyńskiego 9

01-015 Warszawa

1) Jaka powinna być oferta programowa nowych nadawców w MUX-5 (programy uniwersalne lub wyspecjalizowane ze względu na tematykę/odbiorcę), aby w najpełniejszy sposób uzupełnić różnorodność programową w ofercie bezpłatnej naziemnej telewizji cyfrowej (NTC)?

W ocenie KIKE, kwestia wyboru oferty programowej powinna być w jak najszerszym stopniu pozostawiona decyzjom nadawców. Trzeba mieć na względzie, iż konkurują oni o widzów nie tylko z innymi nadawcami NTC, ale również z innymi formami dystrybucji treści, w szczególności platformami SVOD oraz nadawcami działającymi w platformach satelitarnych oraz kablowych.

2) Czy istnieje zainteresowanie rynku umieszczeniem nowych programów telewizyjnych w NTC?

Zdaniem KIKE zainteresowanie umieszczeniem nowym programów w NTC jest bardzo ograniczone przez kilka istotnych barier hamujących rozwój telewizji NTC. Kluczowym problemem są bardzo wysokie i stale rosnące koszty emisji za pośrednictwem multipleksów cyfrowych, które dla wielu nadawców stanowią istotną przeszkodę inwestycyjną. W ocenie KIKE problem ten będzie narastał, a wycofywanie się nadawców z nadawania w obecnych multipleksach nakazuje przyjąć, iż bez odpowiednich zmian w tym zakresie trudno liczyć na odpowiednie zainteresowanie nadawców nowym MUX.

Malejące przychody z reklam oraz trudności w monetyzacji treści dodatkowo zniechęcają nadawców do podejmowania ryzyka związanego z obecnością w NTC. Dlatego też szczególnie istotne jest stworzenie poprzez MUX-5 przynajmniej namiastki konkurencji w zakresie emisji programów telewizyjnych w NTC. Tego

Razem możemy więcej!

typu działanie, związane z odpowiednim wsparciem regulacyjnym i obniżeniem kosztów emisji, mogłoby stanowić kuszącą alternatywę przede wszystkim dla obecnych nadawców (do migracji pomiędzy multipleksami), a być może także dla nowych nadawców. Z pewnością jednak bez odpowiedniej i ukierunkowanej polityki ze strony właściwych organów regulacyjnych taki efekt nie zostanie osiągnięty. Zdaniem KIKE możliwe jest raczej dalsze ograniczenie programów w multipleksach cyfrowych ze względu na ww bariery i koszty nadawania, a co za tym idzie zmniejszenie oferty programowej dla odbiorców uboższych nie posiadających dostępu do ofert płatnych.

3) Jakie podmioty, z już działających w NTC, są zainteresowane wzięciem udziału w konkursie o udzielenie koncesji, prowadzonym przez KRRiT?

KIKE nie posiada wiedzy w tym zakresie.

4) Czy istnieje zainteresowanie rynku umieszczeniem w MUX-5 nowych programów telewizyjnych przez podmioty dotychczas niezaangażowane w rozpowszechnianie programów telewizyjnych drogą naziemną?

5) Jakie okoliczności mogą mieć wpływ na decyzję podmiotu o ubieganiu się o koncesję naziemną w MUX-5?

Uwzględniając charakter pytań nr 4 i 5 KIKE przedstawia łączną odpowiedź na oba zagadnienia. Zainteresowanie podmiotów dotychczas niezaangażowanych w naziemne rozpowszechnianie programów wydaje się wątpliwe, zwłaszcza uwzględniając istniejące bariery wejścia. W ocenie KIKE bardziej prawdopodobna jest presja ze strony obecnych nadawców w celu umożliwienia im migracji pomiędzy multipleksami. Wymaga to jednak spełnienia kilku kluczowych warunków. Przede wszystkim konieczne jest obniżenie barier finansowych – w szczególności kosztów emisji w MUX-5 – których pokonanie jest obecnie nieosiągalne dla wielu mniejszych graczy. Potrzebne jest także zapewnienie elastycznych modeli współpracy, np. możliwości wynajmu pasma na korzystnych warunkach lub emisji blokowej. Ważne byłoby również wsparcie promocyjne i regulacyjne, ułatwiające migrację pomiędzy multipleksami, czy wejście na rynek nowych nadawców.

6) Czy programy dotychczas rozpowszechniane w MUX-8 powinny zostać przeniesione do MUX-5?

KIKE stoi na stanowisku, iż decyzja w tym zakresie powinna należeć bezpośrednio do nadawców korzystających z MUX-8. Jednocześnie Izba nie ma wątpliwości, iż decyzja ta będzie powiązana z warunkami emisji programów na MUX-5 i MUX-8. Jeżeli uda się wprowadzić efektywną konkurencję na rynku emisji, co dotychczas było zadaniem niewykonalnym dla organów regulacyjnych, wydaje się, że automatycznym

skutkiem zaistnienia konkurencji będzie pojawienie się konkurencji cenowej pomiędzy operatorami multipleksów, a to w naturalny sposób doprowadzi do obniżenia cen emisji na wszystkich multipleksach. W tym zakresie, w ocenie KIKE ważne jest, aby dotychczasowi nadawcy mieli możliwość wyboru, a także aby mogli oni swobodnie podjąć decyzję o wyborze operatora multipleksu.

Z wyrazami szacunku

Karol Skupień

Prezes Zarządu

Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej

Szanowna KRRiT!

Przekazuję w imieniu obserwatorów strony „Naziemna Telewizja Cyfrowa – informacje” dostępnej na Facebooku (<https://www.facebook.com/ntcinformacje>) stanowisko dot. prac nad konkursem dotyczącym rezerwacji częstotliwości ogólnopolskiego multipleksu piątego (MUX-5) naziemnej telewizji cyfrowej, które jest podsumowaniem wyrażonych przez użytkowników opinii w zakresie obecnych problemów oraz kierunków rozwoju DVB-T/T2.

Zdecydowana większość użytkowników opowiedziała się za tym, aby w ofercie bezpłatnej naziemnej telewizji cyfrowej znalazły się kanały wyspecjalizowane ze względu na tematykę. Jednocześnie została zwrócona uwaga na to, że programy wyspecjalizowane ze względu na odbiorcę nie są mile widziane, gdyż nadawcy takich kanałów dopasowują warstwę programową pod załącznik „informacje programowe” do koncesji, jednocześnie przyjmując, że te audycje są skierowane do określonego rodzaju widza. Widzowie wskazują jako przykład kanał „ANTENA HD”, który w ich odczuciu nie emituje wystarczającej ilości programów skierowanych do osób powyżej 50 lat, gdyż tematyka większości programów jest także skierowana do młodszych widzów.

Przeważająca część obserwujących stronę uważa, że w naziemnej telewizji cyfrowej powinny pojawić się kanały, które już istnieją i są rozpowszechniane w sieciach telekomunikacyjnych i/lub platformach satelitarnych. Widzowie uważają, że ogłoszenie koncesyjne powinno zawierać także możliwość rozszerzenia istniejących już koncesji wydanych przez KRRiT (satelitarne/telekomunikacyjne), co ułatwi nadawcom rozszerzenie zasięgu dla istniejących kanałów bez zbędnych kombinacji ze zmianami nazw różnych koncesji.

Widzowie proponują, aby w MUX-5 znalazły się przede wszystkim kanały o następującej tematyce:

- Kanał popularnonaukowy (np. Discovery Science, Discovery Channel),
- Kanał filmowy (np. Polsat Film, TVN Fabuła, Kino Polska, Polsat Film 2),
- Kanał sportowy (np. Polsat Sport),
- Kanał przyrodniczy (np. Polsat Viasat Nature),
- Kanał dokumentalny,
- Kanał muzyczny (np. 4fun, 4fun gold, 4dun kids, Music Box Polska, Power TV, Nuta TV, Nuta Gold, STARS.TV)

Ponadto, widzowie wskazali także na takie kanały jak: TVS, EWTN Polska, TVN24, TVS, Motowizja, TVN Turbo, TVC Super, Dolce Vita TV, Polsat X, Polsat Realty, Polsat Film 2, Polsat Cafe.

Obserwatorzy naszej strony opowiedzieli się za tym, aby o przyznaniu lub rozszerzeniu koncesji o MUX-5 decydowała stabilność finansowa oraz oczekiwania społeczne dot. tematyki kanałów.

Większość widzów opowiada się za przeniesieniem kanałów obecnie rozpowszechnianych w MUX-8 do MUX-5. Argumentami w tej sprawie są przede wszystkim problemy z odbiorem multipleksu nadawanego w paśmie VHF związane z zbyt słabym sygnałem oraz zakłóceniami z urządzeń domowych oraz obecna emisja kanałów tylko w standardowej jakości obrazu. Niewielka liczba widzów uważa, że kanały z MUX-8 nie powinny być przeniesione do MUX-5, gdyż to będzie oznaczać, że nie będzie większej oferty programowej w naziemnej telewizji cyfrowej.

W imieniu widzów,

Zespół strony „Naziemna Telewizja Cyfrowa – informacje”

<https://www.facebook.com/ntcinformacje>

Dotyczy: Konsultacje społeczne w sprawie zagospodarowania MUX-5
Stanowisko redakcji serwisu DVBT2wPolsce.pl

Szanowni Państwo,
w dokumencie załączamy nasze stanowisko w związku z konsultacjami odnośnie MUX-5.

Pkt. 1.

Jaka powinna być oferta programowa nowych nadawców w MUX-5 (programy uniwersalne lub wyspecjalizowane ze względu na tematykę/odbiorcę), aby w najpełniejszy sposób uzupełnić różnorodność programową w ofercie bezpłatnej naziemnej telewizji cyfrowej (NTC)?

Odp.:

Rynek bezpłatnych programów w telewizji naziemnej jest już dosyć mocno nasycony. Należy przenieść programy z MUX-8 do MUX-5 i rozdysponować pozostałe wolne miejsca. Uważamy, że powinny to być programy wyspecjalizowane ze względu na tematykę/odbiorcę.

Pkt. 2.

Czy istnieje zainteresowanie rynku umieszczeniem nowych programów telewizyjnych w NTC?

Odp.:

Potencjalne zainteresowanie pokazały już ogłoszenia o możliwości uzyskania koncesji w MUX-8 wyłącznie dla nowych kanałów, w tym późniejsze żonglowanie koncesjami.

Pewnym zachęceniem byłoby obniżenie opłat koncesyjnych za nadawanie – aby móc zachować konkurencyjność w dobie usług streamingowych i telewizji internetowej.

Pkt. 3.

Jakie podmioty, z już działających w NTC, są zainteresowane wzięciem udziału w konkursie o udzielenie koncesji, prowadzonym przez KRRiT?

Odp.:

Na powyższe pytanie mogą odpowiedzieć potencjalni nadawcy.

Pkt. 4.

Czy istnieje zainteresowanie rynku umieszczeniem w MUX-5 nowych programów telewizyjnych przez podmioty dotychczas niezaangażowane w rozpowszechnianie programów telewizyjnych drogą naziemną?

Odp.:

j.w.

Pkt. 5.

Jakie okoliczności mogą mieć wpływ na decyzję podmiotu o ubieganiu się o koncesję naziemną w MUX-5?

Odp.:

Powinna być możliwość udzielenia (prawnie: rozszerzenia koncesji) podmiotom już posiadającym koncesję – przykładowo na nadawanie satelitarne lub przez inne sieci teleinformatyczne.

Pkt. 6.

Czy programy dotychczas rozpowszechniane w MUX-8 powinny zostać przeniesione do MUX-5?

Odp.:

Tak. Programy dotychczas rozpowszechniane w MUX-8 powinny zostać przeniesione do MUX-5. Powinno się jednak zwrócić uwagę na siatkę częstotliwości (rozległe sieci SFN) i ewentualne kolizje multipleksu z innymi stacjami nadawczymi – np. przewidziany dla multipleksu kanał 28 – 530 MHz (Zielona Góra/Jemiołów) będzie zakłócał się wzajemnie z czeskim multipleksem MUX-22 na tej samej częstotliwości; podobnie jest z MUX-4 na k. 26 (514 MHz), analogiczny przypadek występuje w województwie wielkopolskim i łódzkim (np. MUX-3 również na k. 26).

MUX-8 w wielu przypadkach jest problematyczny dla odbioru; często wymaga zainstalowania dodatkowej anteny lub wymiany dotychczasowej na antenę typu combo - szczególnie w regionach, gdzie nadawany jest w polaryzacji pionowej. W niektórych miastach problem stanowi emisja multipleksów DAB+ z pobliskich nadajników - w tym samym paśmie, co MUX-8; w instalacjach zbiorczych mogą być pewne problemy z dużymi różnicami sygnałów.

Z poważaniem,

Redakcja serwisu dvbt2wpolsce.pl